

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Kohteiden nimet:	NALLENRINTEENPUISTO	Piirustus nro:t:	VIO 6238/1
Selostuksen laati:	Jere Saarikko Projektinjohtaja	pvm:	9.5.2023
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	10.5.2023
	Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	x.x.2023

Kohde

Nallenrinteenpuisto sijaitsee Malmin (38.) kaupunginosassa, Malminkentän eteläosassa, Nallenrinteen asemakaavan alueella. Alue rajautuu lännessä Nallenmäen ja Sunnuntaipalstojen nykyisiin pientaloalueisiin sekä Tullivuorentiehen ja etelässä tuleviin Nallenrinteen kerrostalokortteleihin sekä Tattariharjuntiehen. Idässä suunnittelualueen rajan muodostaa tuleva Ilmasillantie. Pohjoisessa alue rajautuu tuleviin Kiitoteiden korttelialueisiin. Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on 5,47 hehtaaria.

Suunnitelma pohjautuu Nallenrinteen asemakaavaan nro 12577. Asemakaavassa suunnittelukohde on puistoaluetta (VP) ja lähivirkistysaluetta (VL). Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Lähtökohdat ja tavoitteet

Nallenrinteen uusidisrakennettava puisto suunnitellaan uuden asuinalueen lähipuistoksi. Suunnittelun lähtökohtana ovat alueen luonto- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttäminen ja sovittaminen alueen kasvavaan käyttöön.

Puiston pohjoisosa on nykyään pääosin avointa lentokenttäalueen reunaa. Sen itäosassa on pieni tuoreen niityn kaistale ja siitä länteen on purettavan varistorakennuksen piha-alue, jossa on asfaltoituja reittejä ja hoidettua leikattua nurmikkoaluetta puuistutuksineen. Siitä länteen on harvahkon lehtipuuston metsikkö, jonka läpi virtaa avo-oja.

Pohjoisen avoimen osan eteläpuolella puistoalue on lehtipuuvaltaista varttunutta metsää, jossa sijaitsee kaksi lehtoaluetta, Tullivuorentien ja Nallenmäen lehdot, jotka ovat Etelä-Suomessa vaarantuneita luontotyyppisiä. Lehdot kuuluvat myös Metso-ohjelman arvokkaihin metsäkohteisiin ja niissä sijaitsee kaksi liito-oravan ydinaluetta. Tässä Nallenmäen asuinalueen pohjoispuoleisessa metsässä on myös ensimmäisen maailmansodan aikainen linnoitusketjun tukikohta IX:n puolustusasema (IX:6), joka on muinaismuistolailta suojeltu kiinteä muinaisjäänös.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Puolustusaseman säilyneessä osassa on pääosin maahan kaivettua ja osin kallioon louhittuja taistelu- ja yhdysautoja sekä betonisia konekivääri- ja tähytysasemia.

Pohjoisosa suunnittelualueesta kuuluu Malmin lentokentän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) kokonaisuuteen.

Nallenrinteenpuiston rakentamisen tarkoituksena on tuottaa Nallenrinteen uuden kaava-alueen asukkaille lähipuistopalvelut, kuten leikki- ja kuntoilupaikka, oleskelualueita sekä selkeät kulkuyhteydet jalankululle ja pyöräliikenteelle. Puistoalueen läpi rakennetaan laadukas pyöräliikenteen itä-länsisuuntainen baanayhteys. Puiston läpi osoitetaan myös latuyhteys.

Puiston suunnittelussa tärkeä tavoite on alueella jo olevien luontoarvojen säilyminen sekä suunnitteluratkaisuin edesauttaa luonnon monimuotoisuuden lisääntymistä alueella. Puiston rakennetuilla osilla pyritään kaupunkikuvallisesti laadukkaaseen lopputulokseen.

Puiston läpi rakennetaan uusi maakaasuputki itä-länsisuuntaisesti vuosina 2022-2023. Maakaasuputken aiheuttamat rajoitteet alueen käytölle huomioidaan suunnittelussa.

Suunnitelman sisältö

Nallenrinteenpuisto jakaantuu luonteeltaan kahteen erityyppiseen alueeseen. Puiston pohjoisosassa on itä-länsisuuntainen laaksopainanne, joka on suunniteltu avoimesta puoliavoimeksi vaihtelevaksi niittyvaltaiseksi alueeksi. Avoimempi puiston osa rajautuu eteläsivultaan säilyvään metsään, joka jatkuu pohjois-etelä suuntaisena puustoisena akselina Tattariharjuntielle asti.

Puiston pohjoisosan avoin alue perustetaan niityksi. Niitty perustetaan kierrätyskasvualustaan, joka saadaan alueelta kuorittavasta pintamaasta. Niittykasvillisuus muodostuu pintamaan siemenpankista sekä pölyttäjiä suosivista kylvösiemenseoksista. Esimerkiksi ahdepikkumittari, jolla on ollut aiemmin esiintymä suunnittelualueella, käyttää ravintokasvina siankärsämöä ja pietaryrttiä, joita voidaan kylvää uusille niityille.

Niittyakselin eteläreunaan rakennetaan uusi pyöräbaana hyödyntäen kaasuputken rakentamisen työmaatien pohjaa. Baanan vieressä kulkee jalankulku tie läpikävelyyn. Niittyalueen poikki rakennetaan lisäksi rauhallisempaa käyntiä varten polveileva puistokäytävä, jonka yhteyteen tehdään istuskelupaikkoja pysähtymistä varten. Erityyppiset käytävät yhdistyvät alueen itäosassa muodostaen kivetyn sisääntuloaukion puistoon Ilmasillankadun reunassa. Aukio varustetaan tapahtumasähköllä ja syväkeräyssäiliöllä. Asemakaavan kahvilapaviljonkivarauksen paikalle rakennetaan väliaikaiset istutus- ja oleskelusaarekkeet. Niittyakselin pohjoisreunaan istutetaan vapaamuotoisia puuryhmiä, jotka muodostavat puistoalueen maisemallisen reunan Kiitoteiden korttelialuetta vasten. Puuistutuksissa suositetaan pölyttäjähyönteisten ravintokasveja, kukkivia lajeja sekä havupuita talvivihreyden tuojina.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Nallenrinteen uuden korttelialueen keskusaukion jatkeeksi rakennetaan puistoon johtavat oleskeluportaat, jotka toimivat samalla Neljännen kiitotien päätteenä etelässä. Portaiden ympäristö rakennetaan puistomaiseksi monimuotoisesti istutetuksi alueeksi. Portaot ja Neljännen kiitotien yhdistää leveä kivetty toiminnallinen akseli, johon sijoitetaan pingispöytiä ja oleskeluryhmiä. Nallenrinteen alueelta kerätyt hulevedet johdetaan portaiden länsipuolelle rakennettavaan altaaseen hulevesien luonnonmukaista viivytyksisittelyä varten. Portaot, istutettu puistorinne, hulevesiallas ja kiitotien akseli muodostavat puiston rakennetun osatimen, joka on tarkoitettu vapaamuotoiseen oleskeluun. Siihen liittyy myös baanan pohjoispuolella oleva vapaa nurmialue.

Puistoon rakennetaan aidattu leikkipaikka niittyakselin ja Nallerinteen uusien asuinkortteleiden väliin. Leikkipaikalle on sijoitettu monipuolisesti leikkivälineitä eri ikäryhmät huomioiden. Sinne tulee mm. keinuja, suuri kiipeilyteline sekä maatrampoliineja. Tasaisilla alueilla käytetään turva-alustana turvahaketta. Leikkialueen sisäänkäynteihin muodostetaan selkeät kivetty sisääntuloalueet.

Kuntoilupaiikka sijoittuu keskeisesti niittyalueen länsiosaan. Sen viereen perustetaan aidattu pienpelikenttä kooltaan 12,5x25 metriä. Pinnoitteena on luonnonmateriaalitäytteinen tekonurmi. Kuntoilupaiikka varustetaan säädettävillä ulkokuntosalilaitteilla, mm. jalkakyykky, vaakasoutu ja penkkipunnerrus. Lisäksi tulee teline kehonpainolla tapahtuvaan voimaharjoitteluun. Nykyään paikalla on rakennukselle johtavaa ajotietä, jonka pohjarakenteita pystytään hyödyntämään alueen perustuksissa. Leikkipaikan ja pelikentän yhteyteen sijoitetaan pyöräpaikkoja.

Säilyvän metsän pohjoisreunaan kehitetään reunavyöhyke baana vasten rauhoittamaan ja pehmentämään metsäalueen uutta reunaa, joka syntyy maakaasuputken rakentamisen myötä. Reunavyöhyke istutetaan vapaamuotoisesti ryhmitellen monikerroksiseksi ja monilajiseksi. Istutuksissa suositaan kotimaisia marjovia pienpuita ja pensaita, jotka hyödyttävät sekä lintuja että pölyttäjiä.

Linnoituslaitteen säilyminen turvataan. Se tarkoittaa hoitotoimenpiteitä muinaisjäännöksen alueella kaupunginmuseon ohjauksessa: Linnoituslaitteen päälle tuodut roskat ja puutarhajätteet kerätään pois. Puolustuskaivantoja ei lähtökohtaisesti tyhjennetä kasautuneesta maa-aineksesta, eikä niitä myöskään täytetä tai peitetä lisää. Linnoituslaitetta hajottavat, alle metrin päässä rakenteesta kasvavat puut poistetaan. Nykyisen käytävän ja linnoituslaitteen väliin jätetään suojapuustoa.

Pohjoisen metsäalueen poikki kulkevat nykyiset käytävät säilyvät ja niitä yhdistämään rakennetaan uusi lyhyt käytävä linnoituslaitteen länsipuolelle. Yhteys ohjaa kulun pois linnoituslaitteen päältä. Uusi pohjoiseteläsuuntainen pääreitti rakennetaan Nallenrinteen tulevan korttelialueen reunaan. Lisäksi Gustafsberginkadun jatkeeksi rakennetaan uusi käytävä entisen huvilan puoliavoimen pihapiirin poikki. Se yhdistää puiston polkuverkoston Nallenmäen ja Tattariharjuntien yhdistävään nykyiseen raittiin.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Kasvillisuus ja monimuotoisuus

Puiston metsäiset alueet säilytetään osana laajempaa metsäverkostoa. Samalla turvataan liito-oravien ydinalueet. Lisäksi metsän reuna-alueille sijoitetaan maapuita lahopuiksi, jotka tukevat luonnon monimuotoisuutta tarjoten mm. eliöille ja hyönteisille elinympäristön. Hyönteishotellilla täydennetään hyönteisten talvehtimismahdollisuuksia.

Uusilla istutuksilla lisätään kasvilajiston monipuolisuutta. Puu- ja pensasistutuksissa suositaan marjovia ja kukkivia lajeja, jotka hyödyttävät sekä lintuja että pölyttäjiä. Laajoilla perustettavilla niittyalueilla suositaan hyönteisten ravintokasveja.

Istutettavilla puilla lisätään myös varjostusta leikkialueelle. Puistoon istutetaan myös lisää havukasveja talvivihreyden lisäämiseksi.

Hulevesien viivytysallas mahdollistaa uuden kosteikkobiotoopin muodostumisen puistoalueelle.

Valaistus ja tapahtumasähköpiste

Puistoon rakennetaan uusi yhtenäinen valaistus pylväsvalaisimin. Osalla aluetta se tarkoittaa kokonaan uusia valaistuja reittejä ja toisaalla säilyvien reittien valaistuksen uusimista. Valaistus sovitetaan yhteen Nallenrinteen aukiolle rakennettavan valaistuksen kanssa. Uusi valaistus toteutetaan ledivalaisimin. Valaisinpylväissä käytetään malli Helsinki pylväsvarsia 5-6 metrin korkuisina. Valaistusluokka on Baanalla ja leikkialueilla P2 ja muualla puistossa P3.

Puistoaukion länsireunaan sijoitetaan tapahtumasähköpiste niin, että se on käytettävissä sekä puistonurmen että aukion suuntaan esimerkiksi ketterän kioskin käyttöön.

Tasaus ja kuivatus

Nallenrinteenpuiston rakennettavien osien uusi tasaus määräytyy Nallenrinteen asemakaavan ja katusuunnitelmien yhteydessä määriteltyjen korkeusasemien, Gasgridin maakaasuputken siirtosuunnitelman tasauksen sekä puiston pohjoisreunan Kiitotienkortteleiden maankäytön suunnittelun antamien reunaehtojen perusteella. Tulevassa tilanteessa maanpinta laskee puiston eteläreunalla kohti suunniteltua maakaasuputkea ja sen suuntaista Baana-yhteyttä kohden. Pohjoisreunalla tuleva maanpinta on noin metrin nykyistä maanpintaa ylempänä ja laskee kohti etelää. Pohjoisen korttelirajan ja puiston läpi kulkevan ulkoilureitin väliin muodostuu länteen laskeva tulvareitti, mikä purkaa puiston länsipäässä puiston alittavaan rakennettuun DN1000 hulevesiviemäriin. Puisto kuivatetaan rakennettua DN1000 hulevesiviemäriä hyödyntäen. Puiston eteläreunaan rakennetaan hulevesien viivytys- ja suodatusallas, mihin johdetaan Nallenrinteen kaava-alueen pohjoisosan hulevedet. Hulevesialtaasta vedet

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

viemäroidään puiston keskellä olevaan DN1000 runkoviemäriin maakaasuputken alitse. Säilyvillä metsäalueilla tasaus ei muutu.

Esteettömyys

Suurin osa puiston käytävistä täyttää esteettömyyden perustason. Nallenmäentien ja Tattariharjuntien yhdistävä säilyvä puistokäytävä jää hieman perustasoa jyrkemmäksi.

Hoitoluokka

Puiston hoitoluokat ovat A2/R2,R3 toiminta- ja käyttöviheralue, B3/A3 maisemaniitty, C1/M2 lähimetsä ja C5/M1 arvometsä. Ensimmäinen tunnus on ABC-hoitoluokan tunnus ja jälkimmäinen RAMS-luokituksen mukainen kunnossapitoluokka